

Voor vluchtelingen borg staan wordt moeilijker

Achtergrond - 24 april 2017 - Auteur: Josta van Bockxmeer

De zestienjarige M. uit Syrië woont als vluchteling in Hamburg. Hij wilde zijn ouders en zijn acht maanden oude zusje K. ook naar Duitsland laten verhuizen. Maar omdat de regels voor gezinshereniging streng zijn, mocht zijn zusje niet komen. De familie zou dus gedwongen zijn de baby in Syrië achter te laten.

Gezinshereniging geldt in Duitsland alleen voor ouders van minderjarigen, voor echtgenoten of voor kinderen van vluchtelingen. M.'s zusje valt niet in deze categorieën. Maar in een aantal Duitse deelstaten geldt nog een mogelijkheid om legaal naar Duitsland te vluchten. Broers en zussen van vluchtelingen en ouders van meerderjarigen kunnen asiel aanvragen als ze in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Als ze dat niet kunnen, moeten ze iemand vinden die garant kan staan. Omdat de kosten hoog kunnen oplopen, zijn er in Berlijn, Hamburg en Thüringen verenigingen die helpen dit zogenaamde 'private sponsorschap' te financieren. Via donaties zamelen ze geld in voor het levensonderhoud van de nieuwkomers.

'Flüchtlingspaten Syrien' uit Berlijn was de eerste vereniging die borgstellingen voor vluchtelingen regelt. Sinds de oprichting in maart 2015 hebben de vrijwilligers 154 mensen naar Duitsland gehaald. Voor 44 mensen vraagt de vereniging op dit moment een visum aan. Er zijn inmiddels ruim 4000 donateurs. "We helpen de vluchtelingen ook een baan te vinden, of een stage", zegt Martin Keune, een van de initiatiefnemers. Verder krijgt elke familie een vrijwilliger als begeleider en zijn de nieuwkomers verplicht een taal cursus te volgen.

Sinds maart 2015 hebben de Berlijnse vrijwilligers 154 mensen naar Duitsland gehaald

Het succes uit Berlijn heeft navolging gevonden in andere deelstaten.

"Eergisteren is de elfde persoon uit Syrië aangekomen. En de twaalfde komt binnenkort", zegt Franka Maubach van 'Thüringer Flüchtlingspaten Syrien'. In Thüringen worden de donaties niet centraal verdeeld, maar zamelen donateurs in eigen kring geld in om een bepaalde vluchteling naar Duitsland te halen. De inwoners van een dorp in de buurt van Jena haalden bijvoorbeeld binnen korte tijd

geld op om de familie van een Syrische vrouw te helpen vluchten.

Garant staan steeds moeilijker

'Flüchtlingspaten Syrien' krijgt per dag ongeveer 20 aanvragen van families die een of meerdere mensen naar Duitsland willen halen. Per maand kan de vereniging maximaal acht mensen helpen. "We moeten dus kiezen. Dat is heel moeilijk", zegt Keune. De vereniging laat externe experts inschatten hoe gevaarlijk de steden zijn waarvandaan familieleden naar Duitsland willen komen. Ook proberen ze in te schatten hoe erg het voor de familie is van elkaar gescheiden te zijn.

De mogelijkheden om vluchtelingen te sponsoren worden steeds beperkter

De mogelijkheden om vluchtelingen te sponsoren worden steeds beperkter. Dat komt doordat het *Landesaufnahmeprogramm*, de regeling voor het opnemen van Syrische vluchtelingen die in 2013 inging, in steeds meer deelstaten afloopt. Oorspronkelijk gold de regeling voor heel Duitsland, behalve voor Beieren. Nu is het is alleen nog mogelijk Syrische vluchtelingen te sponsoren die familieleden hebben in de deelstaten Berlijn, Brandenburg, Hamburg, Thüringen of Sleeswijk-Holstein. In Berlijn geldt de regeling ook nog voor Iraakse vluchtelingen.

"Het is goed dat het bestaat, maar het helpt alleen in bepaalde gevallen", zegt Maubach. In Thüringen geldt het *Landesaufnahmeprogramm* nog tot eind 2018, in Brandenburg tot eind oktober van dit jaar. Volgens Maubach zijn de vluchtelingen die van particuliere sponsors profiteren vaak op een bepaalde manier bevoorreed. "Ze kennen Duitse families en zijn vaak hoger opgeleid", zegt ze. "Desondanks zijn we natuurlijk heel blij dat het werkt."

Willkommenskultur

Met de grote aantallen vluchtelingen die in 2015 naar Duitsland kwamen, ontstond ook wat de *Willkommenskultur* is gaan heten: de grote bereidheid onder Duitsers om vluchtelingen welkom te heten en te helpen, aangemoedigd door Merkels "*wir schaffen das*". In het jaar daarna nam de kritiek op Merkels vluchtelingenbeleid echter toe en zwakte de *Willkommenskultur* af. Dat merken ook de verenigingen die borgstellingen financieren. Het is voor hen steeds moeilijker om donateurs te vinden.

"De mensen zijn aan de oorlog in Syrië gewend"

"De bereidheid om verdere immigratie te accepteren is afgenomen", zegt Maubach. "Ik denk dat de globale spanningen en het terrorisme daarmee te

maken hebben.” Ook in Berlijn neemt het aantal donaties af. Keune en zijn medestanders krijgen per maand nog maar de helft van het bedrag dat een jaar geleden binnenkwam. “De mensen zijn aan de oorlog in Syrië gewend”, zegt hij. Als Syrië in het nieuws komt, zoals afgelopen maand met de gifgasaanvallen, neemt het aantal donaties wel weer toe.

Behalve in Duitsland kunnen particulieren ook in Canada, Australië, en Argentinië garant staan voor vluchtelingen. Nieuw-Zeeland is op dit moment bezig met het ontwikkelen van regels voor het financieren van vluchtelingen door particulieren. In Nederland kunnen particulieren niet garant staan voor gezinsleden van vluchtelingen. Wel kunnen Nederlanders geld doneren aan de Duitse verenigingen.

Voor baby K. is het in ieder geval goed afgelopen. Na een oproep op social media kregen Keune en zijn medestanders genoeg donaties om iemand borg te laten staan voor het kind. Na pasen stuurden ze de aanvraag voor de gezinshereniging op naar Hamburg, zodat de familie van M. zo snel mogelijk als geheel naar Duitsland kan komen.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/20998/voor-vluchtelingen-borg-staan-wordt-moeilijker>